

Sampo-konserni

Matalasta korkotasosta huolimatta vuosi 2016 oli Sampo-konsernille erittäin suotuisa. Sampo-konsernin tulos ennen veroja oli 1 871 miljoonaa euroa (1 888) ja markkina-arvojen muutokset huomioiva konsernin laaja tulos nousi 1 760 miljoonaan euroon (1 564).

Osakekohtainen tulos säilyi lähes muuttumattomana ja oli 2,95 euroa (2,96), mutta markkina-arvoin laskettu osakekohtainen tulos parani selvästi ja oli 3,14 euroa (2,79). Konsernin oman pääoman tuotto oli 15,0 prosenttia (14,0) vuonna 2016. Osakekohtainen substanssi 31.12.2016 oli 24,86 euroa (23,79).

Hallitus ehdottaa 27.4.2017 järjestettävälle yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 2,30 euroa osakkeelta (2,15). Maksettavan osingon kokonaismäärä on 1 288 miljoonaa euroa (1 204).

Vahinkovakuutussegmentin tulos ennen veroja oli 883 miljoonaa euroa (960). Vakuutustekninen tulos oli erinomainen ja vuoden 2016 yhdistetty kulusuhde ylsi uuteen ennätykseen 84,4 prosenttiin (85,4). Kertaluonteisista eristä puhdistettunakin yhdistetty kulusuhde oli kaikkien aikojen paras, 86,1 prosenttia. Vuoden 2015 kulusuhde oli 86,5 prosenttia ilman kertaeriä. Oman pääoman tuotto oli 25,3 prosenttia (21,5). Osuus Topdanmarkin vuoden 2016 tuloksesta oli 65 miljoonaa euroa (43).

Sammon osuus Nordean vuoden 2016 nettotuloksesta oli 773 miljoonaa euroa (751). Nordean oman pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä oli 11,5 prosenttia (12,3) ja ydinvakavaraisuussuhde ylsi uuteen ennätykseen ollen ennen siirtymäsäännösten huomioon ottamista 18,4 prosenttia (16,5). Segmenttiraportoinnissa Nordean tuloksesta kirjattava osuus sisältyy Omistusyhteisö-segmenttiin. Nordean hallitus ehdottaa vuoden 2017 yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 0,65 euroa osakkeelta (0,64).

Yhtiökokouksen hyväksyessä osinkoehdotuksen Sampo Oyj saa 27.3.2017 Nordeasta osinkoa 559 miljoonaa euroa (551).

Henkivakuutussegmentin tulos ennen veroja kohosi 210 miljoonaan euroon (181). Oman pääoman tuotto oli 15,9 prosenttia (12,7). Omalla vastuulla oleva maksutulo oli 1 116 miljoonaa euroa (1 144). Maksutulo kasvoi viimeisellä vuosineljänneksellä 46 prosenttia. Laskuperustekorollisen vastuuvelan diskonttaamisessa käytetty korko vuodelle 2017 on 0,25 prosenttia, vuoden 2018 korko 0,50 prosenttia ja vuoden 2019 korko 2,25 prosenttia. Korkotäydennykset ylsivät kaikkien aikojen ennätykseen 273 miljoonaan euroon.

Sampo-konsernin sijoitusomaisuuden arvo oli 31.12.2016 yhteensä 20,7 miljardia euroa (19,4), josta korkosijoituksia oli 79 prosenttia (78), osakkeita 16 prosenttia (16) ja muita varoja 4 prosenttia (6). Ifin osuus sijoitusomaisuudesta oli 59 prosenttia (59), Mandatum Lifem 34 prosenttia (32) ja Sampo Oyj:n 7 prosenttia (9).

Sampo-konsernin oma pääoma 31.12.2016 oli 11 934 miljoonaa euroa (11 411). Pääomaa kasvatti 1 760 miljoonan euron suuruinen konsernin laaja tulos ja sitä alensi 1 204 miljoonan euron suuruinen osinko. Muut muutokset olivat pieniä.

Sampo-konsernin vakavaraisuus lasketaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2002/87/EY perustuvan lain rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta (2004/699) mukaisesti. Vuoden 2016 lopussa konsernin omat varat ylittivät vakavaraisuudelle asetetun vähimmäisvaatimuksen 3 849 miljoonalla eurolla (3 179) ja vakavaraisuussuhde oli 154 prosenttia (145).

Avainluvut Sampo-konserni, 2016

Milj. €	2016	2015	Muutos, %
Tulos ennen veroja	1 871	1 888	-1
Vahinkovakuutus	883	960	-8
Osakkuusyhtiö (Nordea)	773	751	3
Henkivakuutus	210	181	16
Omistusyhteisö (pl. Nordea)	6	-1	-
Tilikauden tulos	1 650	1 656	0
	2016	2015	Muutos
Tulos/osake, euroa	2,95	2,96	-0,01
Tulos/osake markkina-arvoin, euroa	3,14	2,79	0,35

Substanssi/osake, euroa	24,86	23,79	1,07
Keskim. henkilöstömäärä (FTE)	6 780	6 755	25
Konsernin vakavaraisuussuhde, %	154	145	9
Oman pääoman tuotto, %	15,0	14,0	1,0

Tuloslaskelmaeriä vertaillaan edellisen vuoden vastaavan ajankohdan lukuihin. Tase-erien vertailuajankohtana on vuoden 2015 lopun tilanne, jollei toisin ole ilmoitettu.

Tilinpäätöksessä käytetyt vaihtokurssit

	1-12/2016	1-9/2016	1-6/2016	1-3/2016	1-12/2015
EUR 1 = SEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	9,4676	9,3712	9,3023	9,3241	9,3534
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	9,5525	9,6210	9,4242	9,2253	9,1895
DKK 1 = SEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,2718	1,2586	1,2486	1,2501	1,2542
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,2849	1,2912	1,2668	1,2381	1,2314
NOK 1 = SEK					
Tuloslaskelma (keskikurssi)	1,0192	0,9998	0,9875	0,9790	1,0475
Tase (raportointikauden päätöspäivänä)	1,0513	1,0706	1,0133	0,9799	0,9570

Taloudellinen ympäristö

Pohjoismaiden talouksien kasvuvauhdit ovat lähentyneet toisiaan, kun kasvu on hidastunut Ruotsissa ja alkanut vähitellen piristyä Suomessa, Norjassa ja Tanskassa. Norjan taloutta tukee öljyn hinnan nousu. Suomessa ja Tanskassa puolestaan kasvun veturina on toiminut kuluttajasektori. Ruotsin kruunun jyrkkä heikentyminen ei ole merkittävästi tukenut vientiä. Vientisektori aiheuttaa huolta myös Suomessa ja Tanskassa.

Ruotsissa talouskasvu on kasvuvauhdin hidastumisesta huolimatta yhä vakaata. Korot ovat erittäin matalalla, mikä tukee luotonantoa. Vaikka BKT:n kasvu hidastui hieman vuonna 2016, työllisyys kasvoi edelleen reippaasti. Kasvua hidastavaa työvoimapulaa on alkanut näkyä useimmilla sektoreilla. Tilanne on sikäli erikoinen, että vientiteollisuus, joka on avainasemassa palkankorotuksista päätettäessä, on myös suurimmissa vaikeuksissa oleva sektori. Hidas inflaatio pysyy siksi Ruotsin keskuspankin haasteena.

Manner-Norjan talouskasvu on ollut viime vuosina heikkoa. Sitä on jarruttanut öljyteollisuuden alihankkijoiden tuotannon raju pudotus. Hintojen nousu on laskenut reaali-palkkoja, mikä hillitsee kulutuksen kasvua. Matalasta korkotasosta huolimatta asuntojen hinnat nousivat reipasta 12 prosentin vuosivauhtia. Työttömyysaste on erittäin matala. Norjan keskuspankki on antanut ymmärtää, että korot pysyvät nykytasolla myös vuonna 2017.

Tanskan taloutta on viime vuosina pilkattu hitaasta kasvusta ja tuottavuuden heikosta kehityksestä. Tämä muuttui nopeasti, kun Tanskan tilastokeskus ilmoitti lokakuussa suurista korjauksista ulkomaankaupan lukuihin, minkä seurauksena vaihtotaseen ylijäämä kasvoi peräti 40 prosenttia. Nämä korjaukset kiihdyttivät BKT-kasvua huomattavasti. Parin viime vuoden aikana Tanskan kotitalouksia ovat hyödyttäneet korkokulujen pieneneminen, työllisyyden kasvu, asuntojen hintojen nousu ja ennätyksellisen hitaan inflaation aikaansaama reaali-palkkojen kasvu. Suurin riski on ulkomaankaupassa, sillä protektionismi ja kasvava poliittinen epävarmuus voivat haitata Tanskan vientiä.

Suomen viimeaikaiset kasvuluvut ovat olleet rohkaisevia, ja työttömyysaste on edelleen laskenut tasaisesti. Kuluttajien luottamus on kasvanut, mikä tukee kulutusta. Myös rakennussektorilla meni hyvin vuonna 2016. Vienti on supistunut jo useiden vuosien ajan. Osasyinä tähän ovat olleet hintojen lasku ja halvan öljyn aiheuttama heikko Venäjän kysyntä. Myös vientisektorilla on nähtävissä orastavia kasvun merkkejä, joskin tiedot ovat melko satunnaisia.

Maailmantalouden kasvu pysyi vuonna 2016 hieman yli 3 prosentissa, mutta kansainvälinen kauppa ei kasvanut juuri lainkaan. Suurimmista talouksista Yhdysvaltojen ja euroalueen kasvuvauhdin arvioidaan jääneen reilusti alle 2 prosentin. Kiinan talous kasvoi 6,8 prosenttia ja Japanissa kasvuvauhti jäi alle prosentin.

Raaka-aineiden hintojen nousu alkoi tukea raaka-aineita tuottavien maiden talouksia vuoden 2016 lopulla. Länsimaiden korkotaso pysyy raaka-aineiden hintojen noususta huolimatta vielä pitkään matalana. Poikkeuksen muodostaa Yhdysvallat, jossa korkoja on jo alettu nostaa. Yhdysvaltain keskuspankki aloitti koronnostot vuoden 2015 joulukuussa ja nosti ohjauskorkoa seuraavan kerran vuoden 2016 joulukuussa. Lisäksi keskuspankki on vihjannut nostavansa korkoa vielä kolme kertaa 0,25 prosenttiyksiköllä vuonna 2017.

Vuosi 2016 tullaan kuitenkin ennen kaikkea muistamaan valtaviin poliittisten yllätysten vuotena. Ensin britit äänestivät EU-eron puolesta. Sitten Donald Trump valittiin Yhdysvaltain presidentiksi. Kasvava protektionismi on edelleen merkittävä uhka kansainvälisessä ja pohjoismaisissa talouksissa. Pohjoismaat ovat pieniä avoimia talouksia, jotka ovat vuosikymmeniä olleet riippuvaisia ulkomaankaupasta. Globalisaatio ja vapaakauppa ovat avanneet Pohjoismaille uusia markkinoita ja luoneet perustan elintason nousulle.